Urzęda Kro:

Daty wyraźney nie ma ale zapewne iż 16. Lata 1604.

431

№ 15 Kopia, Postanowienia, Seymiku Srzedzkiego,

zrobiona, z kopii współczesney, położoney, pod Nrem, 40 k181 Seymow.

My Rady Duchowne, i Swieckie, i wszystko Rycerstwo, Woiewodztwo, Poznanskiego i Kaliskiego, na Seymik Srzedzki, zgromadzeni. Dziękuiemy JKMć, uniżenie, za pilne i zdrowe obmyśliwanie, o Sprawach i potrzebach RPltey, a przytym, uniżenie prosimy, aby JKMć, P. N. Mciwy, w tym starania i obmyśliwaniu, ustawać nie raczył, a na to nasze podanie, i Artykuły PP. Posłom zlecone, ku uspokoieniu, i zlecreniu swarow, mciwy wzgląd, mieć raczył.

Co się tknie, odiazdu Króla Jmci, do Szwecii, z strony tego, PP. Posłowie, zrozumiawszy okoliczności, tych occasii, o których JKMć, wzmiankę czynić raczy, maią się zwieść, z inszemi Stany. A ieśliże zgoda, do pozwolenia, na ten odiazd przystąpi, tedy obmyslec o tym, iakoby był, cum dignitate, et securitate, JKMci, i zobwarowaniem zwyczaynym, pod odiazd, Rządu domowego, i pokoiu. A gdzieby wzrodki, ku miedzy nami wspomniane, do satisfakcyi w tey mierze, JKMci nie zdały się, bydź dostatecznemi i żeby zgoda, inszych Woiewodztw, na to przystąpiła, tedy też oni, Poboru zwyczaynego ieden, postąpić będą mogli, wszakże z temi kondyciami, żeby ten postąpiony Poboru, na co inszego, nie był wydawany, tylko, na Służebne, gwoli tey expedycii, i popadciu woyny Inflantskiey, i bespieczeństwa koronnego, czego, aby JJ. PP. Podskarbiowie, pod iaką nie małą karnią, doyszeć byli powinni. Do tego, JJ. PP. Posłowie, na tymże Seymie, skuteczne starania uczynić maią, aby Artykuły, niżey wypisane, do effectu były przywiedzione.

Postulata Domu Brandeburskiego, na Seymie przeszłym, wspomniane, będąli teraz ponowione, przestrzegać maią, JJ. PP. Posłowie, iakoby RPlta, w szkodę nie była przywiedziona, za zniesieniem się, w tym, cum omnibus Ordinibus Regni, coby było, ex re, et commodo Reip., a bez wymy, i naruszenia Prawa Koronnego.

Iż na tym RPltey, wiele zależy, aby czasu przygody, miała się do czego uciec, bez tych zagęszczonych Poborow, zdało się, to Obywatelom, Woiewodztw tych, aby na tym przyszłym seymie, PP. Posłowie, nasi, namowę uczynili, z drugiemi JchMciami, o zadoszenniu skarbu ptego; co też było, za Jp., Zygmunta Augusta, podawano, iaz kosz widzieymy sposoby, do tego należące; iako Annaty, po zeyściu PP. Duchownych, także i post cessum, et decessum, vel decessum, Dzierżawcow dobr RPltey, żeby się do tego skarbu, obracały; więc składy w koronie, na Towary wszystkie koronne, od których by, cło, od Cudzoziemcow, iakie słuszne, przychodzić mogło, nie nane, ruszaiące, ceł dawnych, JKMci, do czego, i wiele inszych sposobow, które nikogo nie obrażą, znaleść się może.

Uskadzaią się, ludzie Stanu Szlacheckiego, co się, i z experiencii samey, iawnie pokazuie, że nie tylko, o Dziesięciny, imo Konstytucii, któremi, ad compositionem

iuter Status, są odłożone, ale też, i osnsze sprawy, z wielką szkodą, iedni z nau
szeniem, a drudzy i z stratą, maiętności, do Prawa, bywaią pociągani, i wiele
czego nie baczą się, insza przyczyna, tylko exorbitancia, iudicii compositi, bo ani
scriptie, ani Privilegia Szlacheckie, mieysca maią, a z drugiey strony, PP. Duchow
ssum, w Prawie koronnym, mieć nie chcą: uczynią pilne, i gorące, JPP. Posłow
aby konstytucie, suspensionis Decimarum, ad compositionem, wcale zostawały, i i
ditium compstm, napisawione, także differentie wszystkie, pomiaszkowane były. Dos
wszy i tego, aby Transsumpty, ex libris Beneficiorum, et Relaxationum, także i Re
gestra, pro Hmis et sufficientibus documentis, przeciwko Narodowi Szlacheckiem
nie były przyimowane, u sądow wszelakich. Nie pomiiać, nabywania, maiętności
skiey, zkąd się baczy, i pokazuie, wyna Prawo koronnych, także i Annaty, żeby w
ronie, zostawały.

Konfederacia, inter dissidentes, in Religione, unum Deum, in Trinitate, colenty, o
in suo robore zostawada, a co się tycze, Processu do niey, ten, ieśliby na tym Seymie, p
stanowiony, bydź nie mogł, tedy go Recessem, do Seymu drugiego, po tym nayspi
go, odłożyć, a interim, co takiego postanowić, czymby, ten pokoy, niedzy rozwoziono
zatrzymany był.—

O porządku, zamykania Seymow, i inszych Konsultacii Seymowych, Jchmc PP. Posło
z drugiemi Jchmciami, uczynią namowę, z ochroną Praw, i wolności RPltey, wszakże
baczymy, na ten czas, sposobu inszego, iedno, żeby Koltki, i Koszyński Seymiki,
Rzeczą swą wprawione, i tam zadaż, Pana, na Duchowne i Swieckie Senatory, b
namowiona, a potym, na przyszłym Seymie, była extendowana, ad instantiam P
Posłow.

Mieszkanie JPP. Senatorow, pewnych, z Seymu deputowanych, przy Krolu Jmci
koniecznie, do effectu przywieść, opatrzywszy to, aby ukazane, w prawie, opatrz
tym to PP. Senatorom, PP. Podskarbiowie, Koronny koronnym, Litewski Litewsk
z skarbu, bez odwłoki oddawali, pod zapleceniem, de suo, takiey drugiey Summy, ad
stantiam, każdego Senatora, o co forum peremptorium, na Trybunał, tak kor
nych, ako i Litewskich, pro arbitrio Actorum, ukażać.

Zabiegaiąc, umnieyszeniu, nadgrod ludzi zasłużonych, opatrzyć to konstytucią
dobra RPltey, oprocz tych, które ją, w prawie specyfikowane, na Ekonomie, obracane
były; także, i te, na których zmarłey Krolowey Jmci, oprawa, opisana była, żeby
ły wolne, ochraniaiąc, aby się ztąd, alienatio Bonorum Regalium, albo Reip:
pokazowała.

— Na daniny wieczne, szymaski, lenna, i Indigenaty, oprocz Kassa Stowala,
— maią pozwalać, JPP. Posłowie,— maiąc iednak Respekt, na Jo. Pana, który z
nemi Przodkami swemi, iest dobrze, Krolom Polskim, PP. naszym, i koronie za
żony, czego znaczny dowod, z śmierci, Blata Jmci, który na posłudze koron

w potrzebie zginąć, aby ludzie Rycerscy, do służby Rzltey, tym snadniey, pozychęceni byli, uczynić maią, pilną Instancią, aby Dzierżawa Zelinska, podług Artykułow, przeszłego Seymiku, cum consensu omnium, zgodnie postanowionego, prawem lennym, Jmci konferowana była. Nie zamykaiąc iednak, tym Artykułem, ręki JKMci, do konferowania Possessii, Prawem lennym, w Inflancuch, minuthorum bonorum, także w Pustyniach, Ukrainnych i Podolskich, ludziom zasłużonym, Polskiego i Litt. narodu.

Statutu starego, nie maią bydź poprawę, bacrymy, okrom Processu prawnego, ktorego rozumiemy, potrzebne bydź skrocenie, co iednak, teraz, zadar, konstytucią opatrzyć, aby absq plenipotentia, do odprawowania Causs u Sądu, nikt nie był przypuszczonym, przeto o to, z drugiemi JW. Posły, namowę uczynić. A co się tycze konstytucii, ktorych widzieymy dosyć, sobie przeciwnemi bydź, a drugich też, mało potrzebnych, przetoż prosić Krola Jmci, aby pewnym Osobom, w Prawie tym biegłym, zaczyć zlecić, skorygować, a na Seym przyszły, to przynieść.

Sądy wszelakie, ktorych ludzie swywolni, w małym poważeniu maią, i zwady, namowki, mordy, i wszelakie insze, i rozmaite insolentie, przy sądzie, i pod sądy, czynią, prawem tym obwarować, i obostrzyć; iakoby się ta swawola, w ludziach, pohamować mogła, a ludzie spokoyni, i Autoritas Sądow, w poważeniu, i pokoiu, zachowana była.

Konstytucia Anni 1601., o Ruszniczach, aby była eluidowana, cum adiectione, secretinii, et sori, Offii Caplis.

A iż się tacy znayduią, ktorzy sine autoritate, Regiae Mtis, et Reip., wyieżdżaią z Korony, z wielkiemi Pozwy, rozmaite sobie pretexty, iakieś znayduiąc, a władzę Hetmańską, privata autoritate, sobie usurpuiąc; zkąd Pacta, między Rzltey sąsiedniemi, i Koronnemi, Tamią się, i Tamać mogą, z wielką szkodą, i zawiedzeniem Rzltey, i te, ktory się teraz, tego waża, i na potym, kto się tego, ważyć będzie smiał, prawo ostre, uczynić, i kazać.

A iż, przez niedochodzenie, Sądow Kryminalnych, wielka licentia, w ludziach się rozbiegła, zabiegaiąc tedy, tak srogiemu swawolenstwu, i mordom, stawać się JW. Posłowie, maią, iakoby modus, namowiony był, Sądem kryminalnym, taki, żeby się ich więcey, i odprawować mogło, niż się, na Seymie, odprawuie, a sprawy, żeby nie z Kartek, ale z Regestru, porządnie spisanego, secundum numerum, nieodmiennego, sądzone były, także i deliberacie, na pierwszey sessii, sądowney, aby expediowane były.

Z Monety fałszywey, nieoszacowaną szkodę, odnosi Rzlta o czym aż są dawne statuta i Prawa, prosić iednak, Jmci, aby renowowane były, i wystąpić, żeby byli ka[illegible] i wszystkim, abusiani, podług tego Prawa, sine quovis Respectu, Personarum, aby się, wszystkim, abusiby, Rei numerariae, zabieżeć mogło.

Aby się pacta Conventis, tandem, dosyć stało, dopomnieć się maią, JW. Posłowie, Artykuły, Henrici Regis, iako firmamentum, publica libertatis, aby w wątpliwość, et in abusum, exorbitanciami przeciwnemi, nie były przywodzone.

Vacantia wszystkie, aby na początku Seymu, Król JMć, rozdać raczył, wedle Prawa
Urzędy Koronne, obojga Narodow, całe zachowuiąc, także i Urzędy Dworskie, nie
mniejszane, i nie zatrudniane, były, przy Prawach, i prerogatywach, Urzędy zostawa
Kwarta, z Dobr Litewskich, przykładem, koronnych dobr, RPltey, żeby była wydawana
a żeby Lustracia, w dobrach, w Wel. X Litt, tego Seymu, była wystawiona, w większy
liczbie Lustratorow, niż przedtym było, a Koronna, żeby in suo robore, zostawała.

Liczby z Poborow, i z Kwart, na Seymie przyszłym, wszystkie dokończyć, i Stan
nia przydożyć, aby się to RPltey, wrociło, cokolwiek, na insze potrzeby, na które, Kwar
i Poborzy, wedle Prawa, dawane bywaią, iest wydano, ktemu, dowiedzieć się, i wi
sprawę, od JP. Podskarbiego, co się dotąd, przez Lustracią, za auctia, kwarty stała.

A iż Powiaty, Lembury i Bytoń, in feudo, u X Pomorskiego, zostawaią, JP. Posł
wie, maią się dowiedzieć, iesli Xiąże Pomorskie, homagium uczyniło.

PP. Posłowie, też w to weyrzeć, maią, ponieważ Obywatelom Pruskim, w Koronie
patet aditus, do wszystkiego, aby i Obywatele, koronni, iako z dawnych czasow, byli
od PP. Prusakow, excludowani, nie byli, i sepulsam, nie odnosili.

Z pewnych przyczyn, życzemy tego, aby konstytucia, Anni 1601., o Cudzoziemcach
była deklarowana, i tak restryngowana, żeby przynaymniey, względem tych, dwu Wo
wodztw, niedolegała, Ślązakow Szlachcicow, tego przestrzegaiąc, aby każdy, z nich, przy
chodząc tu u nas, do takiey maiętności, zadar przy Resignacii, przysięgę, z strony
wierności i posłuszeństwa, Koronie, i Królowi JMci, czynić był powinien; wszakże
żeby im ta wolność, do dwu lat, tylko, służyła.

O Warkę, maią JP. Posłowie, diligentissimam instantiam, uczynić, iakoby navigacy
ey, i wypsawa, iuż do skutku, przywiedziona była; opatrzywszy, aby zaś, ztąd, dan
i inszemi żadnemi Angariami, Obywatele koronni, onerowani, i trudnieni nie byli
Kommissye, do rozsamierzenia, dobr RPltey, z Szlacheckiemi, aby były dawane, podług
starego prawa, bez wszelakiey trudności, Stanu Szlacheckiego.

Nie małe gravamen, Stan Szlachecki, cierpi, że Towary kupieckie, wezmy w wi
ką cenę, czego przyczynę, kupcy ukazuią, nieskończenie, sprawy swey, z V. Celnika
koronnym; przetoż, dogadzaiąc, wszystkim koronnym Obywatelom, stawa się ma
JP. Posłowie, aby ta sprawa, na tym Seymie, iuż finaliter, decydowana, była, z ob
ieniem, komor celnych.

A iż się luxus, po wszelakiey kondycii, ludzi, tak bardzo rozbieżał, że też, rozeznan
między Stanem Rycerskim, i ludzmi, mieyskiey, Rzemieślniczey, i prostey, kond
cii, ludzi nie masz; przeto legem sumptuariam, na mieyskie, i insze plebeie con
tioni ludzie, pewną swoią, z exekucią namowić.

O Upominku Tatarskim, iako nigdy RPlta, nie chce wiedzieć, tak i teraz, PP. Posłowie, p
rać się maią, aby zwyczaynym sposobem, odprawowane były.

Ukazuie się też, stan Szlachecki, na wielkie obciążenie, od Rzemieślnikow, maią tedy sta
JP. Posłowie, iakoby, w tych rzeczach, dostateczny dozor, namowiony; Exekucia
Woiewodzi, i Grodzki, Urzędy, była czyniona, sine quavis appellatione.

Zupnik Ruski, że nam soli, z Zup Ruskich, nie dodawa, a wieykolwiek, do Bydgoszczy, posyła, tedy w Beczkach, bardzo małych, i Mieszczanom Toruńskim, i Bydgoskim, także Stanu Szlacheckiego, i inszey kondycii, ludziom, gradowey soli kupować, i wozić bronią, zkąd się wielkie praeuditia, dzieią, od Ruskiego Zupnika, w niedostatku soli, i małoszu beczek, a od P. Mrutaskiego, że gradowey soli kupować, i wozić, broni, JJ. PP. Stowie, domawiać się będą, żeby nam Zupnik Ruski, podla powinności, dostatek soli dawał, a Zupa nowa, aby była zniesiona, ponieważ, ad Sal Cracoviense, że ku kwacie, nie powinne, ktemu opatrzyć potrzeba, i obwarować, aby Sol gradową, Mieszczanom Bydgoskim i Toruńskim, w szelakiey kondycii ludziom, kupować i wozić, wolno było, dla tego, aby iey każdy, miał dostatek, in defectu, Salis Ruthenici. A ieśliby, kto, na potym, otrzymał sobie, iakie listy, albo przywileie, na hamowanie soli gradowey, aby ipso facto, podlegał panie, in Constitutione, Anni 1567. expressis, naznaczywszy poenis, na Trybunale, inter causas officii.

Ordinaria, o Soli Bydgoskiey, w konstytuciach, a osobliwie, w konstytucii, Anni 1590, stawać się maią, JJ. PP. Posłowie, aby była utwierdzona, z tą Deklaracią, żeby Zupnik Ruski, dla niestawienia soli, wedle powinności, na skład Bydgoski, na potym, nie na Seymie, ale na Trybunale, tak Piotrkowskim iako i Lubelskim, inter causas officii, vel conservatos terminos, za delacią, i Instygacią, Zupnika Bydgoskiego, forum powinne, i odpowiadać, był powinien, co się też, i owinach, którym, względem niewystawienia soli, przeszłych lat, podpadł, rozumieć ma. A gdzieby Zupnik Bydgoski, w dochodzeniu tych win, niedbałym i poblażaiącym się, pokazał, tedy oto, ad eiusdem Incola Posnaniensis, et Calisienses, Palatium instantiam, na Trybunale, którymkolwiek, to iest Piotrkowskim, albo Lubelskim, inter causas offii, sive conservatos terminos, peremptorie odpowiadać, i sam, miasto Zupnika Ruskiego, te winy, sine quibusvis dilationibus, tam, gdzie mu iest mieysce, naznaczone, zapłacić był powinien; czego aby skuteczną exekucią, sine strepitu Iuris, Starosta był powinien, sub poenis, contra negligentes Capitaneos, sancitis. A tesarnieyszy Zupnik Bydgoski, ponieważ, i do tachunku czynienia, na czas i mieysce, nie stawił się, i w powinnym szafunku, soli, ludziom stanu Szlacheckiego, nie dogadzał, i niedogadza, i beczki małe, i niedosypane dawa, a sam nią kupczy, ktemu więcey, niżli mu z Prawa, należy, wyciąga. Maią pilność uczynić, JJ. PP. Posłowie, aby tesarnieyszy Zupnik, Urzędu swego, był prywowan, a inny, na Jego mieysce, był dany, z tym iednak dokładem, aby ten tesarnieyszy Zupnik, ba i to, ante vel post privationem, tu na przyszłym Seymiku, w kole, stawić się był powinien, i tachunek dostateczny, uczynić, i Pensę, przez Zupnika Ruskiego, oddaną, na Rahyszu Kaliskim, do mieyskiego Urzędu, tamecznego, przy bytności Grodzkiego, i tegoż mieyskiego, Urzędowi Kaliskich, skutecznie odłożyć, i oddać, powinien był, nazawtrz, po trzech Kwolach, blisko przyszłych, sub pena, Dwu tysięcy grzywien.

Co u Fordana, ba; by był, Pobor namowiony, stawać się, aby było zniesio-
konieczne.

Pieniądze, na konsekturę Praw złożone, JP. Bydgoski, z JP. Podkomorzym Kaliskim
tak, iako odebrali, od Poborcy Kaliskiego, tak też, i od Poznańskiego, odebrać mają
i do kwarcianych pieniędzy, na Ratuszu Poznańskim, schować i zapieczętować. A z
tym też, PP. Poborce, autoritate totius conventus, u Ksiąg Grodzkich, Poznańskich ku
tować; także potomka, nieboszczyka, P. Sędziego Kaliskiego, od którego, odebrali, pieniądze
kwarciane.

Przewiey, niż ostatni dzień przyidzie; konkluzia Seymowa należąca, aby się odprawo-
wała, nie w poniedziałek, nie hemulturnie, nie w nocy, ale jewaty solemnitatibus, in qu
descriptis, a osobliwie, z doyrzeniem tego, aby ieśliż, iakie konstytucie, będą, aby się n
nie, Posłowie Ziemscy, zgodziwszy, podpisali, a z niezgodą, aby na gorę, nie chodzić, a o
statniego dnia, nie seymować, ale zawar, Krola JMci, żegnać.

JP. Starosce Żmuydzkiemu, za wielkie, i pilne, i z łaski Bożey, szczęśliwe zaj
gi, podziękować, i KJMci, prosić, aby JKMci, racył, na JMci, tak znaczne posługi, m
baczenie mciwe.

Okazowanie, aby było namowione.

Petita.

Petitum, JP. Wdy Brzeskiego, czteka RPltey, dobrze zasłużonego, aby miasteczko
oyczyste, Lesno, iako pograniczne, mogło ku ozdobie RPltey, naprawić; iż prosi J
aby to Miasteczko, mogło mieć, libertatem, od Poborow pewnych, od Cet, i od My
do lat dwudziestu, a przynaymniey piętnastu, tego JPP. Posłowie, dopomagać będą.

Za JP. Krakowskim, to, co było, na Seymie przeszłym, pozwolono, tego JMci, na ty
nie zbawiać, a o drugie, z JPP. drugiemi Posły, porozumieć się.

Za JP. Woiewodą Kiiowskim, wziąwszy tam sprawę, na tym Seymie, dostateczn
o wszystkim, to, co będzie naysprawiedliwszego, iako sama rzecz pokaże, JPP. Posłowie
czynić będą.

Za P. Gosławskim, żeby mu zasłużony, żołd Jego, był zapłacon, i Mciwe oko
by JKMć, nań racył mieć.

P. Andrzeiowi Chłapowskiemu, że Krol Jmć, na przeszłym Seymie, za przyczy
naszą, racył poskazać, zapłacić, ze skarbu Litt., zasłużonych pieniędzy, nieboszczyk
Brata Jego, który w potrzebie zginął, a P. Podskarbi Litt., do tych czasow, zwłoszc
mu uczynił, prosić JKMci, PP. Posłowie będą, aby mu JKMć, zapłacić kazał.

Miasto Wsetowa, które iest pograniczne, i Munitie, ma około siebie, nie naygorsze
iednak z przez ogień, bardzo są powalone: aż na przeszłym Seymiku, była za nim
Intercessia, aby Pobor przeszły, był obrocony, na tę Munitią, na co też, otrzymali był
bie, od KJMci prolongacią, względem pogorzenia, ale iż im tego, nie obwarowano, ani le
bie, od KJMci prolongacią, względem pogorzenia, ale iż im tego, nie obwarowano, ani le
stytucią

konstytucią, ani Uniwersałem, tedy się Jch Mość przyczynią, PP. Posłowie, aby z tego Poboru, który będzie uchwalony, od nich Pobor, był obrocon, na tę Munitią wszakże z tym warunkiem, aby za te pieniądze, pewną munitią, miasta uczynili, a nie na pożytki, swe, obracali, i z nich Rachunek uczynili; jednak Pobor ubo, powinni będą oddać, PP. Poborcy, według Uniwersału.

Miasto Poznań, iż na Munitią Mieyską, otrzymali byli, do dziesięciu lat, cropowe, i iuż to siedym lat, nad zamierzony czas, wybierali, a przecie żadney, munitii, nie zaczęli, maią JPP. Posłowie, uczynić Instancią, i doyrzeć, aby autoritate conventu, pewne osoby, były naznaczone, iako do wysłuchania, rachunku, przez te wszystkie lata, iako wybieraią to cropowe, tak też, i do konsygnacii, tey Munitii, iuż konstytuciąą opisaney.

Za potomstwem, nieboszczyka Pana Jana Kaznowskiego, cześnika Rycerskiego, i RPtey dobrze zasłużonego, który i imieniem swą, na koniec oświadczył, i zapieczętował, aby JKMć, raczył mieć baczenie, na tak znaczne, i ważne Jego posługi, żeby i potomstwo, sprawo Ojcowskich, naśladując, tym chętnieysze, było, a zgoda wszystko rycerstwo, do posług JKMci, i RPltey.

Prosić Króla Jmci, aby sprawę JP. Generała Wielkopolskiego, z Bielicką, także z JP. Gwiński, i P. Gwińską, nieodwłocznie sądzić raczył, i na tym Seymie, finaliter decydow.

Także też i sprawę Krzesińskiego, z Mieszczany Poznańskiemi.

JPP. Posłowie.

JP. Przemelski.

JP. Nakielski.

JP. Bydgoski.

JP. Podkomorzy Kaliski.

JP. Sędzia Kaliski.

JP. Sędzia Bydgoski.

JP. Podstoli i Surrogatos Poznański.

JP. Leszczyński.

JP. Starosta Kościerzyński.

JP. Pawer.

JP. Broniewski.

JP. Zygmunt Grudziński.

Zgadza się, z tą Kopią współczesną,
z którey iest zrobiona.
P. Gołębiowski.